

28 november 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsoptolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. S.S. van Gijn,

tegen:

[naam]
geboren op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tot [jaar] lid van de Congregatie van de Broeders Franciscanen, thans
priester van het bisdom Haarlem-Amsterdam en werkzaam als pastoor
te [plaats],
juridisch adviseurs: mr. G.J. van Oosten en mr. G.J.M. van Spanje.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 16 januari 2012. Op 21 mei 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van mr. G.J. van Oosten namens aangeklaagde.

Op 18 oktober 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is met zijn echtgenote verschenen. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mevrouw mr. S.S. van Gijn.

Aangeklaagde is verschenen. Hij werd bijgestaan door mr. G.J. van Oosten en mevrouw mr. G.J.M. van Spanje. Voorts werd hij gesteund door de heer [naam].

2. De klacht

2.1. Klager heeft in de periode [jaar]-[jaar] op het jongenspensionaat [naam] in [plaats] gezeten ([naam]). Aangeklaagde was toentertijd werkzaam op het jongenspensionaat als broeder.

Achter het klooster en voor het kerkhof stond een gebouw met een wasserij.

Daarboven was nog een slaapzaaltje. Daar had aangeklaagde de supervisie over.

Klager had daar een apart kamertje. In de weekenden dat klager alleen was en alle andere jongens naar huis waren sliep klager op dat kamertje. Aangeklaagde kwam dan binnen en begon de penis van klager te strelen. Klager werd dan wakker omdat aangeklaagde bezig was hem af te trekken. Klager heeft dat toegelaten.

Klager hoorde aan de ademhaling van aangeklaagde dat hij opgewonden werd. Klager voelde zich uiterst onveilig. Dit heeft in de periode [jaar]-[jaar] ongeveer eenmaal per maand plaatsgevonden. Klager was toen 16-17 jaar.

- 2.2. Klager heeft seksueel misbruik destijds aan zijn toezienend voogd, de kinderrechter en zijn moeder verteld. Hij werd voor leugenaar uitgemaakt. Het seksueel misbruik heeft emotionele littekens achtergelaten bij klager. Klager heeft helemaal geen vertrouwen in de medemens. Hij is heel alert met bepaalde dingen en is achterdochtig. Klager kan moeilijk zijn gevoelens uiten. Klager vertrouwt niemand: mensen die in de jeugdzorg, hulpverlening en kindbescherming werken. Het seksueel misbruik heeft ook gevolgen gehad voor zijn vrouw en kinderen. Klager had de gebeurtenissen in [plaats] een plekje gegeven en heeft geprobeerd het af te sluiten. Door alle aandacht de laatste tijd komen de gebeurtenissen in alle hevigheid weer boven. In de [plaats] periode zijn bij klager maagproblemen ontstaan. Die hebben dusdanige ernstige vormen aangenomen dat hij al op zeer jonge leeftijd twee zware maagoperaties heeft moeten ondergaan. Waarvan één in een universiteitsziekenhuis. Klager is op zeer jonge leeftijd in de WAO gekomen en heeft daardoor nooit een carrière kunnen opbouwen. Tot op de dag van vandaag is hij maag-/darmpatiënt. Dankzij het gegeven dat zijn echtgenote altijd een goed betaalde baan heeft gehad hebben klager en zijn echtgenote het financieel kunnen redden. Emotionele schade die klager zelf heeft opgelopen en de daaruit voortvloeiende consequenties voor zijn gezin hoeven volgens hem geen nadere uitleg. Begin van zijn huwelijktijd had hij regelmatig last van maagzweren. Klager heeft toen nog een tijd een assertiviteitscursus gedaan, want hem was geleerd: geen ruzie en conflicten maken. Iedereen te vriend houden. Enkele jaren later is hij aan zijn maag geopereerd, door deze operatie heeft hij “dumping syndroom” opgelopen en is daarna in de WAO terechtgekomen. En daar heeft hij nog steeds last van. Waar hij ook last van heeft, is elke ochtend braakneigingen. Toevallig heeft hij een programma gezien waar de jongens van [naam] hun verhaal deden en een persoon had ook dezelfde kwaal. Dit bovenstaande is namelijk ook een gevolg van het internaatgebeuren.
- 2.3. Klager heeft als doel van de klachtenprocedure dat seksueel misbruik van kinderen stopt, in die zin dat daders zowel in betaalde functies alsook in het vrijwilligerswerk worden geregistreerd. Ieder kind heeft recht op bescherming. Hierbij gaat het welzijn van het kind boven de privacy van de dader.

3. Het verweer

- 3.1. Primair stelt aangeklaagde zich op het standpunt dat klager niet kan worden ontvangen in zijn klacht. Hij heeft daartoe een aantal formele verweren opgeworpen op grond waarvan de Klachtencommissie niet bevoegd zou zijn om (thans) kennis te nemen van de klacht. Daarbij heeft aangeklaagde tevens aangegeven er voor te kiezen om hier geen beroep te doen.

- 3.2. Subsidiair stelt aangeklaagde zich op het standpunt dat de klacht ongegrond dient te worden verklaard. Hij ontkent ten stelligste zich ooit schuldig te hebben gemaakt aan seksueel misbruik, in welke vorm dan ook. Uit het uitvoerig archief onderzoek van de commissie Deetman, dat zich ook heeft gericht op internaat [plaats], is gebleken dat er nooit een klacht wegens seksueel misbruik tegen aangeklaagde was ingediend.

De klacht van klager is uiterst summier en wordt op geen enkele wijze deugdelijk onderbouwd door steunbewijs.

4. De beoordeling

- 4.1 Aangeklaagde stelt zich primair op het standpunt dat klager niet kan worden ontvangen in zijn klacht. Nu klager heeft aangegeven er voor te kiezen om geen beroep te doen op de door hem opgeworpen formele verweren is de Klachtencommissie van oordeel dat dit primaire standpunt van aangeklaagde geen verdere bespreking behoeft.
- 4.2. Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-.K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.
- 4.3. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.
- 4.4. Klager heeft tijdens de zitting van de Klachtencommissie aangevoerd dat zijn klacht voldoende wordt gesteund door ander bewijs – zogenoemd steunbewijs – om tot een gegroundverklaring van zijn klacht te komen. Hij heeft daartoe verwezen naar de verklaringen van:
- de heer [naam];
 - de heer [naam];
 - de heer [naam];
 - de echtgenote van klager mevrouw [naam];
 - de kinderen van klager de heer [naam] en mevrouw [naam];
 - de zus van klager mevrouw [naam];
 - de behandelend psychiater van klager;
 - mevrouw [naam];
 - de heer [naam].
- 4.5. De Klachtencommissie heeft kennisgenomen van de klacht van klager en van voornoemde verklaringen en dient thans bij de beoordeling of het aannemelijk is geworden dat klager door aangeklaagde seksueel is misbruikt een weging te maken van dit voorhanden zijnde steunbewijs.

4.6. Het voorhanden zijnde steunbewijs is te verdelen in twee categorieën:

a) De verklaringen van personen die zelf iets hebben meegemaakt met aangeklaagde, te weten de heren [naam], [naam] en [naam].

De heer [naam] heeft verklaard dat hij bij aangeklaagde op zijn schoot moest komen liggen en dat aangeklaagde hem met een handveger op zijn kont sloeg als straf.

De gebeurtenis die [naam] omschrijft kan zonder bijkomende feiten en/of omstandigheden niet worden gekwalificeerd als seksueel misbruik, zodat deze verklaring niet kan bijdragen tot de aannemelijkheid van het gestelde misbruik. De verklaring van de heer [naam] ziet op een volledig ander feitencomplex, met name waar het de door [naam] gestelde wijze van misbruik van aangeklaagde aangaat, zodat deze verklaring eveneens niet kan bijdragen tot de aannemelijkheid van het gestelde misbruik

De heer [naam] heeft zijn klacht tegen aangeklaagde ingetrokken. De Klachtencommissie zal zijn verklaring dan ook buiten beschouwing laten, zodat ook deze verklaring niet kan bijdragen tot de aannemelijkheid van het gestelde misbruik.

De Klachtencommissie is dan ook van oordeel dat nu voornoemde verklaringen niet kunnen bijdragen tot de aannemelijkheid van het gestelde misbruik deze verklaringen niet kunnen dienen als steunbewijs in deze zaak.

b) De verklaringen van personen die van een ander iets hebben gehoord over het gedrag van aangeklaagde, te weten de echtgenote, kinderen en zus van klager, mevrouw [naam], de heer [naam] en de behandeld psychiater.

De Klachtencommissie is van oordeel dat deze ‘van horen zeggen’-verklaringen in deze zaak niet kunnen bijdragen tot de aannemelijkheid van het gestelde misbruik.

Daarbij heeft de Klachtencommissie het volgende meegewogen:

- Klager heeft degene die hem heeft misbruikt omschreven als een lange persoon. Deze omschrijving pas niet echt op aangeklaagde.
- Klager heeft beschreven dat het misbruik heeft plaatsgevonden op een kamertje in een gebouw met een wasserij. Klager had daar een apart kamertje naast een slaapzaal en aangeklaagde had toezicht op deze slaapzaal. Bij de stukken bevinden zich behoudens de verklaring van klager geen andere verklaringen die aangeklaagde daar plaatsnemen. De heer [naam] is tijdens de zitting van de Klachtencommissie als getuige gehoord en ook hij heeft hetgeen klager heeft beschreven niet kunnen bevestigen.

In de schriftelijke reactie op de klacht is geschreven dat het kamertje zoals beschreven door klager inderdaad heeft bestaan en dat aangeklaagde op die slaapzaal die daarnaast lag in een weekend wel eens toezicht heeft gehouden. Dit is tijdens de zitting van de Klachtencommissie door aangeklaagde echter gecorrigeerd in die zin dat hij vanaf [jaar] (ten tijde van het gestelde misbruik) daar niet meer is geweest.

De Klachtencommissie is gelet op het vorenstaande van oordeel dat niet voldoende kan worden uitgesloten dat er sprake is van een persoonsverwisseling en dat klager op dat kamertje is misbruikt door een ander dan aangeklaagde, zodat deze ‘van horen zeggen’-verklaring in deze zaak niet kunnen dienen als steunbewijs.

- 4.7. Gelet op vorenstaande overwegingen heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat voor de feiten die klager heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat geadviseerd zal worden de klacht niet gegrond te verklaren. Mocht er in de toekomst steunbewijs voorhanden zijn dan voorziet de Procedure in de mogelijkheid van dit advies herziening te verzoeken.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Ordensgemeenschap der Arnhem-Brüder des Heiligen Franziskus als waarnemend Overste van de Orde van Arme Broeders van St. Franciscus in liquidatie de klacht niet gegrond te verklaren,.

Dit advies is vastgesteld op 28 november 2012 door mevrouw mr. B.F. de Poorter, voorzitter, mevrouw drs. A.M. van Beelen en mr. P.A. Schaafsma, leden, bijgestaan door M.H.J. Materman, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

De voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager, aangeklaagde en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 aan de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.